

บันทึก

เรื่อง ปัญหาการเสียภาษีอากรกรณีการนำเข้าอาวุธปืนพกของกรมสรรพาวุธทหารอากาศ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนมากที่ นร ๐๒๐๕/๑๓๘๖๒ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง กรมสรรพาวุธทหารอากาศ กระทรวงกลาโหมไม่ปฏิบัติพิธีการศุลกากรและชำระค่าภาษีอากรมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งเรื่องดังกล่าวมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า กรณีการนำเข้าอาวุธปืนพกจำนวน ๔,๘๕๕ กระบอกเข้ามาในราชอาณาจักรของกรมสรรพาวุธทหารอากาศจะได้รับการยกเว้นอากรตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ เพราะเป็นยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในทางราชการหรือไม่ซึ่งกระทรวงการคลังและกระทรวงกลาโหมได้หารือกันแล้วไม่ได้ข้อยุติ และรองนายกรัฐมนตรี (นายวีรพงษ์ รามางกูร) ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีบัญชาให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) และผู้แทนกระทรวงกลาโหม (กรมสรรพาวุธทหารอากาศ) แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงว่ากรมสรรพาวุธทหารอากาศได้นำอาวุธปืนพกจำนวน ๔,๘๕๕ กระบอกเข้ามาในราชอาณาจักร ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยขอยกเว้นอากร และรับของไปก่อนปฏิบัติพิธีการศุลกากร โดยแจ้งว่าอาวุธปืนพกดังกล่าวเป็นยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในทางราชการจึงอยู่ในข่ายที่จะได้รับยกเว้นอากรตามความในภาค ๔ ประเภที่ ๑๓ ของพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ กรมศุลกากรจึงได้อนุญาตให้ดำเนินการรับของไปก่อนปฏิบัติพิธีการศุลกากร แต่ต่อมากรมศุลกากรได้รับทราบข้อเท็จจริงว่า การจัดซื้ออาวุธปืนพกของกรมสรรพาวุธทหารอากาศในกรณีนี้ได้จัดซื้อโดยใช้เงินที่เรียกเก็บจากข้าราชการทหารอากาศที่ประสงค์จะมีปืนพกเป็นของตนเองโดยจัดในรูปสวัสดิการ กรมศุลกากรจึงเห็นว่า การนำเข้าอาวุธปืนดังกล่าวมิได้เป็นการนำเข้ามาเพื่อใช้ในทางราชการแต่เป็นการนำเข้ามาเพื่อขายให้แก่ข้าราชการทหารอากาศ และแม้ว่าการดำเนินการดังกล่าวจะทำได้ในรูปของสวัสดิการโดยมิได้ทำในเชิงธุรกิจก็ตาม แต่เนื่องจากไม่มีข้อกฎหมายใดกำหนดให้ยกเว้นอากรสำหรับกรณีดังกล่าวไว้ ดังนั้น การนำเข้าปืนพกดังกล่าวจึงอยู่ในข่ายที่จะต้องเสียอากรตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ กรมศุลกากรจึงได้มีหนังสือแจ้งให้กรมสรรพาวุธทหารอากาศชำระค่าภาษีอากรตามปกติและรวมเงินเพิ่มเป็นจำนวนเงิน ๓๓,๔๓๙,๓๙๕ บาท แต่กรมสรรพาวุธทหารอากาศไม่เห็นด้วยกับความเห็นดังกล่าวโดยได้ชี้แจงว่าการจัดซื้อปืนพกดังกล่าวได้ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๐ และเป็นไปตามนโยบายของกองทัพอากาศที่ประสงค์จะให้มีการนำมาใช้ในราชการทหารซึ่งเป็นหน้าที่ของกรมสรรพาวุธทหารอากาศในการจัดหาสรรพาวุธให้แก่กองทัพอากาศ และเป็นไปตาม

ระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการจัดหาปืนพกสำหรับข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๑๖ รวมทั้งการนำเข้ามาในราชอาณาจักรได้ดำเนินการในนามของกองทัพอากาศเพื่อใช้เป็นยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในทางราชการ และในการแจกจ่ายให้แก่ข้าราชการของกองทัพอากาศได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่าจะจ่ายให้แก่ผู้ที่แจ้งความประสงค์จะซื้อและต้นสังกัดได้หักเงินเดือนส่งให้แก่กรมสรรพาวุธทหารอากาศไว้จนครบถ้วนแล้ว โดยผู้ที่ซื้ออาวุธปืนจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกองทัพอากาศ ว่าด้วยการจัดหาปืนพกสำหรับข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๑๖ และประกาศกรมสรรพาวุธทหารอากาศ เรื่อง กำหนดเงื่อนไขในการซื้ออาวุธปืนของทางราชการ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๑ อย่างเคร่งครัด ซึ่งประกาศดังกล่าวได้กำหนดให้อาวุธปืนยังคงถือเป็นกรรมสิทธิ์ของกองทัพอากาศ ไม่ว่าจะได้มีการขอโอนทางทะเบียนเป็นผู้ครอบครองก็ตามและหากราชการมีความจำเป็นต้องใช้อาวุธปืนนั้น ผู้ครอบครองจะต้องนำส่งคืนได้ทันที รวมทั้งภายใน ๕ ปี ห้ามโอนปืนให้แก่บุคคลใด และหากประสงค์จะโอนปืนให้แก่บุคคลอื่นภายหลัง ๕ ปีแล้วก็ต้องขออนุมัติจากกรมสรรพาวุธทหารอากาศก่อน ดังนั้น การนำเข้ามาในกรณีนี้จึงเป็นการนำเข้ามาใช้ในทางราชการซึ่งอยู่ในข่ายที่จะได้รับยกเว้นอากร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า อาวุธปืนที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียอากรนำเข้าตามพระราชกำหนด พิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าเป็น “ยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในทางราชการ” ตามความในภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากรประเภทที่ ๑๓ ตามที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดดังกล่าวเท่านั้นแต่เนื่องจากบทบัญญัติของพระราชกำหนดมิได้มีการกำหนดบทนิยามหรือความหมายของคำว่า “ยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในทางราชการ” เอาไว้ด้วยเหตุนี้ จึงต้องพิจารณาตามความหมายโดยทั่วไป ซึ่งเมื่อได้พิจารณาข้อเท็จจริงในกรณีนี้แล้วปรากฏว่า แม้การนำเข้าในราชอาณาจักรได้กระทำในนามของทางราชการคือ กองทัพอากาศก็ตามหากแต่เงินที่ใช้ในการจัดซื้อมิใช่เป็นเงินงบประมาณ แต่เป็นเงินที่ได้จากข้าราชการทหารอากาศซึ่งประสงค์จะมีปืนพกไว้เป็นของตนเองโดยให้ต้นสังกัดหักเงินเดือนของผู้ซึ่งประสงค์จะซื้อส่งให้แก่กรมสรรพาวุธทหารอากาศจนครบจำนวน ประกอบกับเมื่อได้พิจารณาข้อกำหนดในข้อ ๕^๑ ของระเบียบกองทัพอากาศ ว่าด้วยการจัดหาปืนพกสำหรับข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๑๖ ซึ่งได้กำหนดว่า ข้าราชการที่จะมีปืนพกตามระเบียบนี้จะต้องมีใบอนุญาตให้ซื้อปืนพกจากนายทะเบียนท้องที่ด้วยตามความในข้อ ๖^๒ ของระเบียบดังกล่าว จากข้อกำหนดข้างต้นจะเห็นได้ว่าแม้จะมีการกำหนดให้กรรมสิทธิ์ในอาวุธปืนพกเป็นของกองทัพอากาศก็ตาม แต่การดำเนินการในเรื่องทะเบียนยังคงเป็นไปในลักษณะของอาวุธปืนโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งต้องมีการขออนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่จึงทำให้

^๑ ข้อ ๕ ข้าราชการที่จะมีปืนพกตามระเบียบนี้ได้ ต้องมีใบอนุญาตให้ซื้อปืนพกจากนายทะเบียนท้องที่มาแสดง และได้รับความยินยอมจากกรมสรรพาวุธทหารอากาศ

^๒ ข้อ ๖ ผู้ที่ได้รับปืนพกไปจากกรมสรรพาวุธทหารอากาศแล้ว

๖.๑ ต้องนำปืนไปขอใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนจากนายทะเบียนท้องที่ เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว ให้นำไปแสดงต่อกรมสรรพาวุธทหารอากาศ เพื่อลงบัญชีควบคุมไว้เป็นหลักฐาน

มีลักษณะที่แตกต่างไปจากอาวุธของทางราชการซึ่งไม่อยู่ในข่ายที่ต้องดำเนินการขออนุญาตจาก นายทะเบียนท้องที่ ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๕(๑)^๓ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุน ปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๒ จากเหตุผลข้างต้น จึงเห็นว่าอาวุธปืนพกดังกล่าวมิใช่เป็นอาวุธปืนพกของทาง ราชการทหาร และการนำเข้ามามีลักษณะเป็นการนำเข้ามาเพื่อขายต่อให้แก่ข้าราชการทหารอากาศ ซึ่งไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับยกเว้นอากรในฐานะที่เป็นยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในทางราชการตามความในภาค ๔ ประเภที่ ๑๓ ของพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐

(นางดวงกมล นิธิอุทัย)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๐

^๓ มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มาตรา ๘ ทวิ มิให้ใช้บังคับแก่

(๑) อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ของ

(ก) ราชการทหารและตำรวจที่มีหรือใช้ในราชการ

(ข) หน่วยราชการที่มีหรือใช้เพื่อป้องกันประเทศหรือรักษาความสงบเรียบร้อยของ
ประชาชน

(ค) หน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่มีและใช้ในการป้องกันและรักษาทรัพย์สินอันสำคัญ
ของรัฐ

(ง) ราชการทหารและตำรวจตาม (ก) หรือหน่วยราชการตาม (ข) ที่มอบให้ประชาชน
มีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการของทหารและตำรวจหรือของหน่วยราชการแล้วแต่กรณี